

THISTED KOMMUNE

Sådan bekæmper du kæmpebjørneklo

Sådan genkender du kæmpebjørnekloen

Du kan kende kæmpebjørnekloen på de meget store grundblade (op til en halv meter lange), som viser sig i april-maj. Grundbladene er groft takkede og med dybt indskårne bladrande.

Grundbladenes stilk er tæt dunhåret og ofte rødpletet.

Planten sender en furet, to til 10 centimeter tyk og to til fire meter høj stængel op. Stængelen bærer for enden en stor blomsterskærm, der blomstrer i juni-august med små, hvide blomster. En stor plante sætter flere end 50.000 frø. Frøene kan holde sig flydende i væske i op til tre døgn. Derfor spreder de sig vidt omkring, hvis de lander i et vandløb. Falder frøene på

jorden, kan de spire selv efter syv-otte år. Derfor kan bestanden hurtigt vokse sig stor, hvis der ikke bliver sat ind i tide. Kæmpebjørneklo lever i to år, men visner helt ned om vinteren.

Bekæmpelsesmetoder

Der er flere forskellige måder hvorpå, du kan bekæmpe Kæmpebjørneklo. Men uanset hvilken metode du vælger, så skal du være over planten hele tiden. Bare et års utilstrækkelig bekæmpelse betyder, at flere års arbejde kan være spildt.

Rodstikning

En rodstikning foregår på den måde, at du hakker planten over med en spade cirka fem til ti centimeter under jordoverfladen. Derefter trækker du planten op og hakker roden i stykker. Det er en meget effektiv bekæmpelsesmetode, som du

altid bør vælge, hvis det er muligt.

Du bør foretage rodstikningen om foråret i april måned, mens planterne endnu er relativt små. Du kan så efter behov gentage stikningen mod nye planter senere på sæsonen.

Gentagen slåning

Slåning kan ske med le eller slåmaskine. Du bør af sikkerhedsmæssige årsager foretage slåningen inden, planterne bliver alt for høje (første gang i starten af maj).

Vi fraråder brug af eksempelvis krat- og buskrydder, da det kræver meget stor forsigtighed. Desuden skal du beskytte din hud fuldstændig, da maskinerne får en giftig "tåge" af bjørneklosaft til at hvirvle op.

Du skal gentage slåningen tre-fem gange i løbet af vækstsæsonen, fordi de fleste afslåede planter sætter nye og ofte lavere frøskærme.

Hvis du først slår planterne lige før de blomstrer, kan du ofte nøjes med yderligere en slåning sidst i juli. Til gengæld risikerer du at få plantesaften på huden, fordi planterne er noget større.

Så husk beskyttelse! (mere om det senere i pjecen).

Klipning af blomsterskærme

Har du et overskueligt område med Kæmpebjørneklo, kan du vælge at klippe blomsterskærmene af i juni måned. Læg skærmene i en bunke. Hvis planten har sat frø, lægger du skærmen med frøene nedad. De fleste grønne frø rådner. De få, som eventuelt modner, spirer på et begrænset område. som du let kan bekæmpe ved at foretage en rodstikning senere. Hvis frøene derimod er færdigudvik-

lede, når du klipper skærmene, så læg dem i klare plastiksække og aflever poserne til forbrænding. Vær opmærksom på at planten sætter nye frøstande, når de gamle er klippet af. Du skal derfor efter cirka en måned tjekke området og klippe eventuelle nye frøstande.

Afgræsning

Afgræsning er en effektiv metode, når det drejer sig om et større areal. Dyrene skal i reglen sættes ud så tidligt på året som muligt.

Nogle dyr foretrækker spæde skud, mens andre gerne tager velvoksne og kraftige planter. Græsningen bør fortsætte nogle år, indtil der ikke længere er spiredygtige frø i jorden. Afgræsning af arealer, hvor kæmpebjørneklo har været alt-dominerende, er efterfølgende med til at fremme en varieret vegetation.

Ikke alle dyreracer er lige velegnede til at afgræsse bjørneklo. Kreaturer, men især får, er meget effektive. Enkelte har gode erfaringer med heste.

Kemisk bekæmpelse

Hvis du vælger at bruge sprøjtemidler, skal du bruge sprøjtemidlerne rigtigt. Følg altid brugs- og doseringsvejledningen på sprøjtemidlet.

Doseringsforslag til kæmpebjørneklo:

- **Rygsprøjte:** 2% blanding: Bland 0,2 deciliter Roundup Bio med vand, til i alt en liter sprøjtevæske, eller to deciliter Roundup Bio fyldt op med rent vand, så du i alt har ti liter sprøjtevæske.

· **Weed wiper:** 20% blanding: Bland to deciliter Roundup Bio med vand til, til i alt en liter sprøjtevæske, eller to liter Roundup Bio blandes med vand til i alt ti liter sprøjtevæske.

Weed Wiperen fungerer på den måde at du – i stedet for at sprøjte – smører væsken på et eller flere af bladene. Derved minimerer du risikoen for at skade omkringstående planter. Sprøjtevæsken fyldes i røret, som samtidig fungerer som skaft. Prisen for en weed wiper som på billedet herover er cirka 500 kr.+ moms. Du kan eksempelvis købe den hos HedeDanmark Skovudstyr tlf. 8728 1281.

Beskyt dig selv

Kontakt med plantesaft fra Kæmpebjørneklo fører til en reaktion i huden. Du skal derfor altid beskytte dine øjne med briller og din hud med tøj. Brug altid lange handsker og lange gummistøvler. Vælg redskabstyper der sikrer så lang en afstand til planterne som muligt. Anvend ikke buskrydder med snøre, da snøren får saften fra planterne til at sprøjte rundt.

Hvis uheldet er ude og du alligevel har fået plantesaft på dig, så er symptomerne; irritation, rødme og hævelse, senere i forløbet følger store tyndvæggede blærer. Reaktionen kan vare i mere end en uge. Din hud kan også være mørkfarvet i flere måneder efter kontakten. I nogle tilfælde dannes ar. Personer med lys hud er særligt udsatte.

Hvis du har været i kontakt med Kæmpebjørneklo så skal du:

- Fjerne eventuelle plantedele og forurenede tøj
- Hurtigst muligt skylle og vaske huden med sæbe
- Beskytte den udsatte hud mod sollys, enten ved tildækning eller ophold indendørs i en uge
- Bruge en solcreme med beskyttelsesfaktor > 15, som er fri for para-aminobenzosyre
- Behandle læsioner af huden som ved brandsår
- Kontakte læge ved kraftige eller uventede reaktioner

Husk at der er særlige krav til arbejdsmiljø og sikkerhed, hvis du anvender sprøjtemidler.

Det siger lovgivningen om bekæmpelse af Kæmpebjørneklo:

- Arealer omfattet af §3 i naturbeskyttelsesloven (mose, eng, overdrev, hede)
Kontakt Thisted Kommune inden du sprøjter mod Kæmpebjørneklo på et areal omfattet af §3 i naturbeskyttelsesloven.
- Brakarealer eller arealer hvor der er søgt om tilskud gennem MVJ ordningerne

For de fleste ordninger gælder der særlige regler, som begrænser mulighederne for at bekæmpe Kæmpebjørneklo. Nogle ordninger forbyder pløjning, sprøjtning eller afgræsning. For andre ordninger må arealerne kun slås eller sprøjtes inden for bestemte perioder eller på baggrund af en dispensation

- Grundejere/lodsejere skal sørge for, at planterne bliver bekæmpet på deres egne grunde/arealer.

Her bekæmper kommunen

Kommunen bekæmper i to meter bræmmerne langs vandløb, i vejrabatter og på øvrige kommunale arealer.

Hvis du ser vildtgroende Kæmpebjørneklo i naturen, eller hvis du har spørgsmål eller brug for vejledning om bekæmpelse og regler, så er du velkommen til at kontakte:

Miljøafdelingen Thisted Kommune Kirkevej 9, 7760 Hurup
Ulrik B. Krogh Tlf. 9917 1732 mail ubk@thisted.dk,
Gro Heen tlf. 9917 1730 mail grhe@thisted.dk

læs mere om kæmpebjørneklo

Kæmpe-Bjørneklo – forebyggelse og bekæmpelse

www.giant-alien.dk/manual.html

Håndbog i praktisk bekæmpelse af kæmpebjørneklo

www.hedeselskabet.dk/bjorneklo

Giftlinjen Bispebjerg Hospital

www.giftlinjen.dk/reaktion-paa-bjoerneklo.6

Bekendtgørelse om bekæmpelse af kæmpebjørneklo nr. 862 af 2009

www.retsinformation.dk

Thisted Kommunes indsatsplan til bekæmpelse af kæmpebjørneklo

www.thisted.dk >Natur og miljø

Se på kort hvor der er registreret kæmpebjørneklo i kommunen.

<http://kort.thisted.dk> > miljø > bjørneklo